

افزایش ظرفیت قطارها

وزیر راه و شهرسازی از افزایش ظرفیت قطارهای مسافری به دنبال لغو پروازها برای پاسخ به مطالبات مردم، خبر داد. به گزارش تسنیم، در پی افزایش تقاضای سفر ریلی و لغوبرخی پروازهای مسافری، ظرفیت قطارهای بین‌شهری در مسیرهای پرتردد کشور افزایش یافت. وزیر راه و شهرسازی در بازدیدی سرزده از ایستگاه راه‌آهن تهران از آخرین وضعیت خدمات‌رسانی به مسافران مطلع شد. فرزانه صادق مالواجرد، وزیر راه و شهرسازی به همراه معاونان خود از پایانه‌های مسافری ایستگاه راه‌آهن تهران بازدید کرد. این بازدید به‌منظور ارزیابی وضعیت انتقال ایمن و مستمر مسافر و کالا انجام شد. پیرو لغو برخی پروازهای مسافری، شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: برای روزهای ۲۳ و ۲۴ خردادماه، علاوه بر قطارهای موجود، دو رام فوق‌العاده شامل یک رام در مسیر تهران-مشهد و یک رام از مشهد-تهران پیش‌بینی شده است. همچنین برای افزایش ظرفیت، ۵ واگن به قطارهای مسیر تهران-مشهد و ۲ واگن به قطار مسیر تهران-تبریز افزوده شد.

انسداد مرز ایران و ترکیه تکذیب شد

مدیرکل دفتر ترانزیت سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای از تردد فعال جاده‌ها در بخش مسافری و تجاری با مرز ترکیه خبر داد. به گزارش تسنیم، جواد هدایتی مدیرکل دفتر ترانزیت سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای از تردد فعال جاده‌ها در بخش مسافری و تجاری با مرز ترکیه خبر داد. بر اساس اعلام مدیران مرزهای فعال کشورمان با ترکیه، تردد مسافر و بار هم به صورت کامیونی و تجاری مرزها به روال سابق فعال هستند. تاکنون هیچ‌گونه محدودیت و یا ممنوعیتی در مورد تردد مسافری و تجاری با مرز ترکیه گزارش نشده است.

همه ظرفیت ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای فعال شد

رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای از فعال‌سازی کامل ظرفیت ناوگان حمل‌ونقل عمومی بین‌شهری در روزهای پرتدد خبر داد و گفت: روند نظارت بر خدمات‌رسانی در پایانه‌های مسافربری سراسر کشور تشدید شده است. به گزارش تسنیم، رضا اکبری، رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای با اشاره به افزایش تقاضای سفر در روزهای اخیر و پیش‌رو اظهار داشت: تمامی ظرفیت ناوگان حمل‌ونقل عمومی جاده‌ای برای جابه‌جایی مسافران به‌کارگرفته‌شده و نظارت بر عملکرد پایانه‌ها در سراسر کشور به‌صورت مستمر ادامه دارد. او با اشاره به حجم بالای مراجعات زائران در مسیر بازگشت از مشهد مقدس و پایانه مرزی شهید سلیمانی (مهران) افزود: با هماهنگی شرکت‌های حمل‌ونقل و تشکل‌های صنفی، ناوگان مورد نیاز برای تسهیل در روند بازگشت زائران به این مناطق اعزام شده‌اند. اکبری از اولویت‌بخشی به اعزام ناوگان از استان‌های معین نظیر کرمانشاه، لرستان، همدان و کردستان به مرز مهران و همچنین از استان‌های خراسان شمالی، خراسان جنوبی، مازندران، سمنان و گلستان به مقصد مشهد مقدس خبر داد.

سناریوی انسداد تنگه هرمز

سرنوشت ۲۰ درصد از نفت و بخش قابل توجهی از گاز طبیعی جهان منوط به تصمیم ایران است

گزارش
انرژی

عکس: تارین

امبری نوشته است: «در صورت تشدید تنش، به کشتی‌های تجاری توصیه می‌شود که در مورد عبور از تنگه هرمز و نزدیکی به آب‌های ایران تجدیدنظر کنند و همچنین به دنبال مکان‌های توقف نزدیک به آب‌های منطقه‌ای دوست و محافظت‌شده باشند.»

همچنین به مالکان و گردانندگان کشتی‌ها توصیه شده است که قبل از سفرهای دریایی خود در دریای عرب، خلیج عمان و خلیج فارس، وابستگی کشتی‌ها را به عنوان بخشی از ارزیابی ریسک بررسی کنند تا ببینند آیا ارتباطی با اسرائیل دارند یا خیر. کشتی‌هایی که وابستگی یا سابقه وابستگی به اسرائیل را دارند، در گذشته در این منطقه هدف قرار گرفته‌اند.

شورای دریانوردی بالتیک و بین‌المللی (بیمکو BIMCO)، یکی از بزرگترین انجمن‌های بین‌المللی حمل و نقل دریایی، به مالکان کشتی توصیه کرده است که اقدامات دفاعی کشتی را که در اسناد صنعتی ذکر شده است، اجرا کنند، موارد مشکوک را به عملیات تجارت دریایی بریتانیا گزارش دهند، مسیرهای فعلی را مورد بازنگری قرار دهند و ایمنی دریانوردان را در نظر داشته باشند. به گفته یاکوب لارسن از بیمکو هرگونه برداشتی از دخالت ایالات متحده، خطرات بیشتری را برای کشتی‌ها به همراه خواهد داشت، اگر چه تاکنون ایالات متحده اظهارات خود را در رابطه با حملات محدود کرده است، و مارکو روبیو، وزیر امور خارجه، اقدامات اسرائیل را یکجانبه توصیف کرده و گفته است: «ایران نباید منافع یا پرسنل ایالات متحده را هدف قرار دهد.» به گفته این کارشناس: «اگر ناگاهان تصور شود که ایالات متحده در حملات دست داشته است، خطر تشدید تنش به طور قابل توجهی افزایش می‌یابد. تشدید تنش احتمالاً بر آزادی دریانوردی در دریای سرخ و خلیج فارس و تنگه هرمز تأثیر خواهد گذاشت. چنین تشدید تنشی می‌تواند شامل حملات موشکی به کشتی‌ها یا کشت مین‌های دریایی در تنگه‌ها باشد.»

مرکز مشترک اطلاعات دریایی (JMIC) به رهبری ایالات متحده روز جمعه اعلام کرد که تنگه هرمز همچنان باز است و ترافیک تجاری بدون وقفه در جریان است و افزود که «هیچ نشانه‌ای از افزایش تهدید برای محیط دریایی وجود ندارد.» JMIC شرکت‌های کشتیرانی خواسته که در صورت وقوع تنش منطقه‌ای قابل توجه هنگام عبور از خلیج فارس، تنگه هرمز و شمال دریای عرب، برنامه‌های احتمالی برای مسیریی، رها خدمه و واکنش اضطراری را بررسی کنند.

یونان که سابقه توقیف نفتکش‌های متعلق به یونان توسط ایران را دارد، به صاحبان و اپراتورهای کشتی‌های یونانی خود نیز هشدار داده که جزئیات عبور خود از تنگه هرمز را ارسال کنند. بنا بر اعلام شرکت داده و تحلیل کیلر هرگونه تغییر مسیر کشتی‌ها را زیر نظر دارد، اما هنوز برای تشخیص هرگونه تغییر از زمان حملات اسرائیل خیلی زود است.

چه اتفاقی رخ می‌دهد؟

جورج ساراولوس، رئیس تحقیقات فارکس در دویچه بانک، در یادداشتی در روز شنبه نوشت که بدترین سناریوی اختلال کامل در عرضه نفت ایران و بسته شدن تنگه هرمز می‌تواند قیمت نفت را به بالای ۱۲۰ دلار در هر بشکه برساند.

اصلی این محموله‌هاست،

با توجه به این آسیب‌پذیری، عربستان سعودی و امارات متحده عربی مسیرهای خط لوله جایگزین را برای دور زدن تنگه در دستور کار قرار داده‌اند. اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده در ژوئن گذشته خاطرنشان کرد که تقریباً ۲/۶ میلیون بشکه در روز از ظرفیت بلااستفاده خطوط لوله امارات متحده عربی و عربستان سعودی می‌تواند تنگه هرمز را دور بزند. علاوه بر این، قطر، یکی از بزرگترین صادرکنندگان گاز طبیعی مایع (LNG) در جهان، تقریباً تمام محموله‌های LNG خود را از طریق تنگه هرمز ارسال می‌کند.

زمینه تاریخی و حضور دریایی

ایران در طول سال‌ها چندین بار، از جمله در ژانویه ۲۰۱۲ در تلافی تحریم‌های ایالات متحده و اروپا، تهدید به مسدود کردن تنگه هرمز کرده است، اما هرگز چنین اقدامی را به‌طور کامل اجرا نکرده است. کشتیرانی تجاری در این منطقه به‌طور قابل توجهی توسط ناوگان پنجم ایالات متحده مستقر در بحرین محافظت می‌شود. از نظر تاریخی، این منطقه شاهد مانورهای ژئوپلیتیکی قابل توجهی در رابطه با نفت بوده است. در سال ۱۹۷۳، تولیدکنندگان عرب به رهبری عربستان سعودی در طول جنگ اسرائیل با مصر، تحریم نفتی را بر حامیان غربی اسرائیل اعمال کردند. در آن زمان، کشور‌های غربی خریداران اصلی نفت خام از کشور‌های عربی بودند.

در مقابل، آسیا اکنون دریافت‌کننده اصلی نفت خام تولیدشده توسط اوپک است. در همین حال، ایالات متحده در دوده گذشته تولید مواد نفتی خود را بیش از دو برابر کرده و به‌عنوان یکی از بزرگترین صادرکنندگان نفت جهان ظهور کرده است.

این منطقه همچنین نقطه مشعل درگیری‌های دریایی بوده است: به‌ویژه «جنگ نفتکش‌ها» در طول جنگ ایران و عراق ۱۹۸۰-۱۹۸۸، که هر دو طرف به دنبال مختل کردن صادرات نفت یکدیگر بودند، در همین منطقه رخ داده است.

به نوشته یورونیوز، موشک‌های کوتاه‌برد و میان‌برد ایران قادر به هدف قرار دادن سکوه‌های زیرساخت نفتی، خطوط لوله در تنگه یا حتی حمله به کشتی‌های تجاری خواهند بود و موشک‌های سطح به سطح می‌توانند تانکرها یا بنادر در امتداد خلیج فارس را هدف قرار دهند. حملات هوایی با استفاده از هواپیما و پهپاد می‌تواند تجهیزات ناوبری را راداری را در بنادر اصلی کشتیرانی در منطقه غیرفعال کند.

کارشناسان باور دارند پهپادهای بدون سرنشین مانند مدل‌های شاهد ایران می‌توانند به‌طور بالقوه برای حمله به خطوط کشتیرانی خاصی یا زیرساخت‌ها در تنگه مورد استفاده قرار گیرند. ایران می‌تواند تلاش کند تا کشتی‌های جنگی را برای انسداد فیزیکی دسترسی به تنگه مستقر کند. همچنین کارشناسان با اشاره به اینکه در سال ۲۰۱۲، ایران یک حمله سایبری به صنعت نفت عربستان سعودی انجام داد آن را نشان‌دهنده توانایی رو به رشد ایران در این حوزه می‌دانند.

به این ترتیب، شرکت امنیت دریایی بریتانیایی امبری Ambrey در بخشنامه‌ای به شرکت‌ها و کشتی‌ها توصیه کرد که پس از حملات نظامی، برای تغییر مسیر ترانزیت‌های پرخطر آماده شوند.

فاطمه لطفی

مترجم و روزنامه‌نگار

تنش‌ها در خاورمیانه به اوج خود رسیده است. در زمان تنظیم این گزارش پس از آنکه ریزپرنده‌های اسرائیلی فاز ۱۴ پارس جنوبی را هدف قرار دادند؛ به مناطقی از تهران که عمدتاً با بخش نظامی مرتبط بودند حمله کردند. اما تاکنون آسیب‌ها جدی نبوده و آتش‌نشانی توانست به سرعت حریق ایجادشده را خاموش کند و در بخش انرژی همچنان تأمین برق، آب و گاز ادامه دارد. تنش‌ها به حدی رسیده که سرتیپ اسماعیل کوثری، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس، در مصاحبه‌ای تأکید کرده که بررسی گزینه «بستن تنگه هرمز» هم‌اکنون در دستور کار ایران قرار دارد و دولت با قاطعیت کامل تصمیم مناسب را اتخاذ خواهد کرد. اگر ایران بتواند به تهدید خود عمل کند، چه عواقبی در انتظار دوستان و دشمنان ایران خواهد بود و تأثیر منطقه‌ای و آنی این اقدام چه خواهد بود.

اهمیت استراتژیک تنگه هرمز

تنگه هرمز یک آبراه باریک اما از نظر استراتژیک حیاتی است که بین ایران و عمان واقع شده است. این آبراه، خلیج فارس را از شمال به خلیج عمان در جنوب متصل می‌کند و تدریای عرب امتداد دارد. عرض این تنگه در باریک‌ترین نقطه ۳۳ کیلومتر (تقریباً ۲۰/۵ مایل) است و خود مسیر کشتیرانی در هر دو جهت تنها به سه کیلومتر محدود می‌شود.

تحلیل‌گران انرژی، تنگه هرمز را به عنوان یک گلوگاه حیاتی ترانزیت نفت می‌شناسند که تولیدکنندگان عمده نفت خام در خاورمیانه را به بازارهای کلیدی در سراسر جهان متصل می‌کند. طبق گزارش اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده (EIA)، جریان نفت از طریق تنگه هرمز در سال ۲۰۲۲ به طور متوسط ۲۱ میلیون بشکه در روز بوده است که تقریباً ۲۱ درصد از تجارت جهانی نفت خام را تشکیل می‌دهد.

هرگونه ناتوانی نفت در عبور از این گلوگاه اصلی، حتی به طور موقت، می‌تواند قیمت جهانی انرژی را به میزان قابل توجهی افزایش دهد، هزینه‌های حمل و نقل را بالا ببرد و باعث تأخیرهای قابل توجه در عرضه شود.

رویترز می‌نویسد که به‌باور بسیاری از کارشناسان انرژی، انسداد یا اختلال قابل توجه در جریان نفت از طریق تنگه هرمز، «بدترین سناریو» محسوب می‌شود که می‌تواند قیمت نفت را «بسیار بالاتر از ۱۰۰ دلار در هر بشکه» افزایش دهد. کارشناسان معتقدند که هرگونه انسدادی از این دست، تجارت را به شدت محدود کرده و بر قیمت جهانی نفت تأثیر می‌گذارد.

داده‌های Vortexa نشان می‌دهد که روزانه بین ۱۷/۸ تا ۲۰/۸ میلیون بشکه نفت خام، میعانات گازی و سوخت در طول سال ۲۰۲۲ از این تنگه عبور کرده است. اعضای اصلی اوپک یعنی عربستان سعودی، ایران، امارات متحده عربی، کویت و عراق اکثر نفت خام خود را از طریق این آبراه صادر می‌کنند و آسیا مقصد